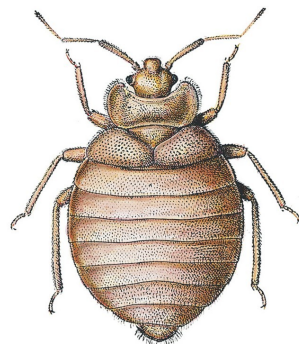

Veggedyr

(*Cimex lectularius*)

Veggedyrene har levd sammen med oss siden den gang vi delte hule med flaggermusene. På 1930-tallet var veggedyr et stort problem i Norge, men da insektmidlene kom på 1940- og 50-tallet ble veggedyrplagen slått tilbake. Siden 2000-tallet har imidlertid problemene økt betraktelig. Vi finner ofte veggedyr på overnattingssteder som hoteller, herberger, campinghytter, studentboliger og andre steder det er stor gjennomtrekk av mennesker. Vi reiser også mer og tar med veggedyr hjem.

Veggedyrbitt

Veggedyr biter helst på utildekket hud. Ofte får vi 2-3 bitt på samme sted dersom veggedyret blir forstyrret. De sprøyter inn et antikoagulerende stoff når de suger blod. Allergiske reaksjoner på dette stoffet er årsak til kløe og utslett. Kroppen må utvikle allergireaksjonene, så de første bittene merkes ikke. Derfor trengs det ofte gjentatte bitt over lengre tid i starten før kroppen reagerer. Noen mennesker reagerer lite på bittene, andre kraftig. Veggedyrbitt overfører ikke sykdommer.

Bekjempelse av veggedyr

De seinere åra har veggedyra blitt vanskeligere å bekjempe. De begynner å bli resistente mot kjemikalier som brukes. Kulde benyttes ofte mot veggedyr nå. Sengetøy, madrasser og møbler fryses ned. De veggedyrene som sitter i sprekker i sengebunn, bak lister etc. i rommet frysebehandles med flytende karbondioksyd som sprøytes inn i sprekker og hulrom. Varme kan også benyttes. Sengeklærne vaskes på 60 °C. Tørkeskap, tørketrommel, varmeskap eller badstu kan benyttes til mindre gjenstander. Rommet behandles med damp som sprøytes inn i sprekker og hulrom.

Når kan rommet tas i bruk igjen?

Etter behandlingen er de fleste veggedyrene døde. Imidlertid risikerer vi at noen har overlevd, kanskje fordi de tålte sprøytemiddelet eller fordi de hadde gjemt seg på steder som ikke ble behandlet. Derfor kan vi ikke være sikre på at rommet er fritt for veggedyr. Det hjelper ikke å stenge av rommet en periode. Hvis ingen sover i rommet vil ikke veggedyrene røre på seg, dermed vil de ikke få sprøytemiddel på seg, i tillegg er de også vanskeligere å oppdage. Siden veggedyr kan leve uten blod i 2 til 12 måneder, avhengig av temperaturen, hjelper det ikke å holde rommet stengt lenge. Dersom rommet stenges av mer enn en uke vil alle overlevende veggedyr være sultne og første overnattingsgjest blir bitt av alle veggedyrene. Derfor bør rommet benyttes etter behandling, men følges opp nøye.

Formering hos veggedyr

Veggedyret foretrekker menneskeblod, men kan leve på blod fra fugl og andre pattedyr. Egget limes til underlaget der veggedyrene gjemmer seg, og fra disse klekkes en liten nymfe som ligner det voksne veggedyret. Nymfen må ha et blodmåltid før den kan gå inn i neste nymfestadium. De har 5 nymfestadier. De voksne veggedyrene parer seg, og hunnen må ha et blodmåltid før hun kan legge egg. Generasjonstiden fra egg til voksen er 5 uker eller mer, avhengig av temperatur og blodmåltider. Hunnen legger ca. 30 egg pr. uke. Veggedyrene suger blod ca en gang i uka dersom de har muligheten. I et oppvarmet rom kan de leve i 2-3 måneder uten blod, i et kaldt rom kan de leve i opptil et år. Etter å ha spist, gjemmer veggedyret seg i trange sprekker. Neste gang de går for å suge blod legger de igjen en svart liten avføringsflekk utenfor sprekken. Disse flekkene avslører at det er veggedyr på stedet.

Naturlig størrelse:

Veggedyr på overnattingssteder

Veggedyr lager mest problemer for overnattingsbransjen. Gjester som blir bitt eller finner veggedyr på rommet blir sinte og overnattingsstedet får skylden. Men veggedyrene er brakt inn av tidligere gjester uten at overnattingsstedet vet det. Når veggedyr i tillegg er vanskeligere å oppdage tidlig, får overnattingsstedet problemer. Siden bitt ikke merkes før etter flere dager, kan et overnattingssted få skylda for veggedyrbitt som gjesten fikk på et tidligere overnattingssted. Overnattingsstedet må derfor ha gode inspeksjonsrutiner slik at veggedyrene oppdages tidlig.

Veggedyr på utenlandsk

Norsk:	Veggedyr	Hollandsk:	Bedwants
Svensk:	Väggglus	Fransk:	Punaise
Dansk:	Væggelus	Italiensk:	Cimice
Finsk:	Seinälude	Spansk:	Chinche
Engelsk:	Bed Bugs	Polsk:	Pluskwa
Tysk:	Bettwanze	Litauisk:	Patalinė blakė

Anticimex AS - tlf: 815 48 250 - www.anticimex.no - firmapost@anticimex.no

Hvordan lete etter veggedyr

- 3101 Ved kontroll mot veggedyr leter vi særlig etter avføringsflekker fra veggedyrene. Disse sitter på ut siden av veggedyrenes gjemmesteder. Typiske gjemmesteder er små sprekker (kredittkort-tykke) i treverk, metall, plast ol, og i sømmer, skjøter o.l. i tøy.
- 3102 Under kontrollen leter vi også etter levende veggedyr. De kan finnes når vi bretter sømmer ut, eller dersom vi sprayer insektspray inn i sprekker.
- 3103 Ta madrassen ut av sengen. Sjekk alle sømmer, knapper og glidelåser på madrassen. Sjekk der stoffet er stiftet til treverk.
- 3104 Sjekk alle sprekker og skjøter i senga. Sjekk hodegjerdet, sengebunn og bein.
- 3105 Sjekk nattbord og andre møbler i umiddelbar nærhet til senga.
- 3106 Sjekk særlig nøydivaner og sofaer som kan benyttes til å sove på.
- 3107 Sjekk bak gulvlister, taklister og vinduskarmer.
- 3108 Sjekk bak bilder, bokhyller og andre gjenstander. Sjekk telefoner, TV og annet utstyr.
- 3109 Sett ut passive kontrollfeller for veggedyr. Disse fellene bør kontrolleres av betjeningen minimum hver måned.

Hva gjør man når veggedyr er oppdaget?

- 3120 Sengetøyet pakkes rett i plastsekker, sekkene lukkes. Sengetøyet skal enten fryses eller vaskes ved 60 °C.
- 3121 Madrassen må enten behandles i rommet, eller pakkes i plast og tas ut av rommet for behandling i fryser eller badstu, eventuelt kastes.
- 3122 Seng og andre møbler og gjenstander skal ikke tas ut av rommet. De kan inneholde veggedyr og skal behandles sammen med rommet, eller de kan fryses. Dersom møblene tas ut av rommet til frysing bør de pakkes i plast for å hindre spredning av veggedyr.
- 3123 Før sanering bør taklister og gulvlister løsnes slik at det kan behandles bak disse.

Forholdsregler etter veggedyrsanering

- 3131 Selv om rommet er behandlet kan det ennå være levende veggedyr eller egg i rommet. Sett ut kontrollfeller eller sjekkfelter. Som kontrollfeller kan det brukes BB Alert passiv eller vanlige K-feller. Sjekkfelter kan også brukes, da overmales et felt der det er mye veggedyravføring, slik at ny aktivitet lett sees. Som sjekkfelt kan man også lime på hvite klistretiketter over der det sitter mye avføring. Betjeningen skal kontrollere feller eller sjekkfelter daglig for avføring eller dyr de neste 6 ukene. Deretter kontrolleres fellene/sjekkfeltene ukentlig.
- 3132 Dersom rommet er behandlet med kjemikalier skal de sprøytete stedene ikke vaskes de første to ukene.
- 3133 Flytt ikke gjenstander ut av rommet før det har gått 6 uker uten nye angrep.
- 3134 Veggedyrsanering krever vanligvis 2 - 3 behandlinger, med 3-6 ukers mellomrom. Er det kraftige angrep kan det behøves flere og hyppigere behandlinger.

Anticimex AS - tlf: 815 48 250 - www.anticimex.no - firmapost@anticimex.no